

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a členů JUDr. Zdeňka Novotného, Mgr. Stanislava Moláka, JUDr. Ivety Glogrové, JUDr. Tomáše Homoly a JUDr. Petra Škvaina, o návrhu **ministra spravedlnosti** ze dne 18. 9. 2012, č. j. 511/2012-OSD-ENA/15, na zahájení kárného řízení proti **JUDr. J. W., soudní exekutorce** Exekutorského úřadu Plzeň - město, se sídlem Radyňská 470/9, Plzeň, zast. Mgr. Tomášem Greplem, advokátem, se sídlem Horní náměstí 365/7, Olomouc, při ústním jednání konaném dne 3. 12. 2012,

t a k t o :

JUDr. J. W.,
nar. X,
soudní exekutorka Exekutorského úřadu Plzeň - město,

I.

j e v i n n a , ž e

jako soudní exekutorka pověřená provedením exekuce vedené pod sp. zn. 106 Ex 18844/10 poté, co byl nálesem Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1881/11 ze dne 16. 1. 2012 zrušen její příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 10. 3. 2011, č. j. 106 Ex 18844/10 - 21, vydala dne 7. 3. 2012 nový příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 53, v němž výši nákladů exekuce určila ve stejné výši jako v příkazu, který byl Ústavním soudem zrušen, tedy nerespektovala závazný právní názor Ústavního soudu vyslovený v téže věci, přičemž tento svůj postup řádně neodůvodnila,

t e d y

závažně porušila své povinnosti při výkonu exekuční činnosti stanovené právním předpisem,

t í m s p á c h a l a

kárné provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

Podle § 116 odst. 3 písm. a) exekučního řádu se jí ukládá

n a p o m e n u t í

II.

s e z p r o š ť u j e

podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, návrhu ministra spravedlnosti ze dne 18. 9. 2012, č. j. 511/2012-OSD-ENA/15, v části, jíž jí bylo kladeno za vinu, že:

1. jako soudní exekutorka pověřená provedením exekuce vedené pod sp. zn. 106 Ex 18844/10 dne 31. 1. 2011 v příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 14 určila odměnu v rozporu s § 46 odst. 5 exekučního řádu ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 330/2001 Sb. a v rozporu s nálezy Ústavního soudu ČR Pl. ÚS 8/06, II. ÚS 233/09 a II. ÚS 1994/2009, když tuto stanovila ve výši 3.000,- Kč, místo 1.500,- Kč s ohledem na úhradu povinného na základě výzvy k dobrovolné úhradě ve lhůtě 15 dnů;
2. jako soudní exekutorka pověřená provedením exekuce vedené pod sp. zn. 106 Ex 18844/10 k námitkám povinného doručeným dne 18. 2. 2011 proti příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 14, v nichž napadal výši odměny exekutorky ve výši 3.000,- Kč, hotové výdaje určené ve výši 4.000,- Kč a náklady oprávněného určené ve výši 3.420,- Kč, předmětný příkaz usnesením ze dne 10. 3. 2011 č. j. 106 Ex 18844/10 - 20 zrušila s odůvodněním, že námitkám vyhověla, nicméně týž den vydala nový příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 21, z něhož vyplynulo, že námitkám ve skutečnosti v plném rozsahu nevyhověla, neboť pouze ponížila hotové výdaje o 500,- Kč, a přesto námitky nepostoupila exekučnímu soudu k rozhodnutí; čímž ve svém souhrnu měla obstrukčním postupem a úmyslným nerespektováním judikatury Ústavního soudu způsobit prodlení v exekučním řízení,

neboť tyto skutky nejsou kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

I.1. Kárná žaloba

[1] Dne 18. 9. 2012 ministr spravedlnosti podal pod č. j. 511/2012-OSD-ENA/15 kárnou žalobu proti soudní exekutorce JUDr. J. W., a to pro tyto skutky:

jako soudní exekutorka pověřená provedením exekuce vedené pod sp. zn. 106 Ex 18844/10

- dne 31. 1. 2011 v příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 14 určila odměnu v rozporu s § 46 odst. 5 exekučního řádu ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 330/2001 Sb. a v rozporu s nálezy Ústavního soudu ČR Pl. ÚS 8/06, II. ÚS 233/09 a II. ÚS 1994/2009, když tuto stanovila ve výši 3.000,- Kč, místo 1.500,- Kč s ohledem na úhradu povinného na základě výzvy k dobrovolné úhradě ve lhůtě 15 dnů;
- k námitkám povinného doručeným dne 18. 2. 2011 proti příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 14, v nichž napadal výši odměny exekutorky ve výši 3.000,- Kč, hotové výdaje určené ve výši 4.000,- Kč a náklady oprávněného určené ve výši 3.420,- Kč, předmětný příkaz usnesením ze dne 10. 3. 2011 č. j. 106 Ex 18844/10 - 20 zrušila s odůvodněním, že námitkám vyhověla, nicméně též den vydala nový příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 21, z něhož vyplynulo, že námitkám ve skutečnosti v plném rozsahu nevyhověla, když pouze понížila hotové výdaje o 500,- Kč, přesto námitky nepostoupila exekučnímu soudu k rozhodnutí;
- poté, co byl nálezem Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 1881/11 ze dne 16. 1. 2012 zrušen její příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 10. 3. 2011 č. j. 106 Ex 18844/10 - 21 z důvodu nerespektování judikatury Ústavního soudu ČR a s tím souvisejícím porušením čl. 89 odst. 2 Ústavy ČR, čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, vydala dne 7. 3. 2012 nový příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 53, v němž výši nákladů exekuce určila ve stejné výši jako v příkazu, který byl Ústavním soudem ČR zrušen, tedy nejen, že nadále nerespektovala judikaturu Ústavního soudu ČR, ale rovněž nerespektovala závažný právní názor vyslovený v její věci, přičemž tento svůj postup nijak neodůvodnila; navíc byla v prodlení s vydáním a zasláním tohoto příkazu k úhradě nákladů exekuce účastníkům řízení, když náleze Ústavního soudu ČR jí byl doručen dne 10. 2. 2012, nový příkaz k úhradě nákladů exekuce vydala dle obsahu předloženého spisového materiálu dne 7. 3. 2012, účastníkům ho doručila až dne 28. 5. 2012,

přičemž všemi těmito skutky ve svém souhrnu měla způsobit, že exekuční řízení, přestože povinný uhradil celkově vymáhanou částku již dne 28. 1. 2011, nebyl z důvodu obstrukčního postupu soudní exekutorky, která úmyslně nerespektovala nejen judikaturu Ústavního soudu, ale ani náleze Ústavního soudu vydaný přímo v její věci, ještě v červenci roku 2012 ukončeno, navíc povinného nutila vynakládat opakovaně náklady právního zastoupení za podávání opakovaných opravných prostředků napadajících stále stejný vadný postup soudní exekutorky.

Těmito skutky měla kárně obviněná závažně porušit své povinnosti při výkonu exekuční činnosti stanovené právním předpisem a usnesením Exekutorské komory České republiky.

I.2. Obhajoba kárně obviněné

[2] Kárně obviněná ve svém písemném vyjádření popřela důvodnost kárné žaloby s tím, že podstatou kárného obvinění je spor o interpretaci § 6 a § 11 vyhlášky č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora (dále též jako „Vyhláška“). Ke všem třem skutkům v obecné rovině tvrdí, že je nepřijatelné, aby byla kárně postihována za odlišný právní názor v situaci zjevně problematické a v aplikační praxi vysoce sporné právní úpravy. Ani případná nesprávnost jejích rozhodnutí nemůže podle ní zakládat její odpovědnost za kárné provinění. Kárně obviněná dále namítá, že rozhodovací činnost exekutora představuje výkon soudní moci a jeho činnost v základu odpovídá činnosti soudce v soudním řízení, a tudíž je na její případ nutné analogicky aplikovat relevantní judikaturu týkající se kárného řízení se soudci. V této souvislosti poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010, č. j. 14 Kse 3/2010 – 48, a na tam citované rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 7. 2008, sp. zn. 2 Ds 8/2008, podle něhož „nelze soudce za chybné rozhodnutí popř. za nesprávný právní názor

kárně stíhat, pokud by nebylo nezvratně prokázáno, že soudce tak učinil se zřejmým úmyslem poškodit účastníky řízení“. Kárně obviněná sice připouští, že kárná odpovědnost za rozhodovací činnost není zcela vyloučena, nicméně může nastat pouze ve výjimečných situacích zcela ojedinělých názorových excesů majících povahu svévole.

K bodu 1) kárné žaloby kárně obviněná namítla, že nálezy Ústavního soudu zmiňované kárným žalobcem (nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/06, II. ÚS 233/09 a II. ÚS 1994/2009) se nevztahují na rozhodnou právní úpravu, neboť vycházejí ze znění Vyhlášky do 31. 10. 2008, zatímco kárně obviněná vydala příkaz k úhradě nákladů exekuce na základě novelizovaného znění Vyhlášky, na níž se výše uvedené nálezy Ústavního soudu nevztahují. Kárně obviněná dále poukazuje na to, že jí zastávaný výklad nebyl v té době nijak ojedinělý a nadto byl zastáván i obecnými soudy, což dokládá i skutečnost, že exekuční soud námitkám proti jejímu příkazu k úhradě nákladů exekuce v dané věci nevyhověl. Postih za právní názor, který nebyl v té době jednotný ani u obecných soudů, tak podle ní nemůže být kárným proviněním, což potvrdil i Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí č. j. 15 Kse 4/2012 - 84 ze dne 25. 9. 2012.

K bodu 2) kárné žaloby kárně obviněná uvedla, že implicitní představa kárného žalobce, že rozhodnutí o námitkách může být zrušeno jen částečně, postrádá přímou oporu v zákoně. Pokud byl namítán nesoulad výroku předmětného rozhodnutí s jeho odůvodněním, bylo nezbytné touto vadou zatížené rozhodnutí zrušit jako celek. Náklady exekuce představují podle kárně obviněné jeden celek a jeho jednotlivé složky jsou vzájemně provázány, což vylučuje, aby definitivní rozhodnutí o nich mohlo být činěno zvláště. Dále kárně obviněná poukazuje na to, že celkovým zrušením prvního příkazu k úhradě nákladů exekuce nebyl povinný nijak poškozen.

K bodu 3) kárné žaloby kárně obviněná poznamenala, že kasační nález Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2012, sp. zn. IV. ÚS 1881/11, je natolik nejednoznačný a vnitřně rozporný, že neposkytuje jednoznačné vodítko, zda i minimální odměna podle § 6 odst. 3 Vyhlášky podléhá snížení podle § 11 odst. 1 písm. a) Vyhlášky a jak postupovat při snižování odměny. Podle kárně obviněné je odůvodnění nálezu nepřezkoumatelné a postrádá racionální základ. Ústavní soud dal sice ve svém nálezu jasně najevo, že má být rozhodnuto odlišně, neposkytl však žádné konkrétní vodítko, jaké rozhodnutí je správné a jakým interpretačním a aplikačním postupem k němu má kárně obviněná dospět. Dále kárně obviněná zdůrazňuje, že celkovou délku řízení, ovlivněnou zejména řízením před Ústavním soudem, jí nelze klást k tíži, neboť příčinou je zde nejednoznačnost právního předpisu (Vyhlášky) a nejednotný výklad obecných soudů.

I.3. vyjádření kárného žalobce k obhajobě kárně obviněné

[3] Kárný žalobce replikoval, že kárně obviněná pomíjí ustanovení § 46 odst. 5 exekučního řádu ve znění účinném do 1. 11. 2009, podle něhož byla povinna ve výzvě k dobrovolné úhradě vyčíslit zálohu na snížené náklady exekuce. Při existenci této zákonné povinnosti nelze odkazovat na nepřesnou úpravu podzákoného předpisu. Tvrdí-li kárně obviněná, že nemůže být postížena za svůj právní názor, konstatuje kárný žalobce, že žádný názor nevyjádřila a vyčíslila náklady bez ohledu na nález Ústavního soudu Pl. ÚS 8/06. Ani následně po podání námitek nezjedнала nápravu; námitkám vyhověla pouze zdánlivě. Subjektivní právní názor, lze akceptovat pouze v případě, že zákon připouští různé interpretace, a to při znalosti relevantní judikatury a literatury. Z judikatury Ústavního soudu (např. nález sp. zn. II. ÚS 252/04) i z komentáře k exekučnímu řádu jednoznačně plyne, že v případě dobrovolného plnění musí být odměna exekutora vždy nižší, než při vynucení povinnosti. Při nejednotnosti judikatury je třeba vždy přikládat větší váhu názoru soudu vyšší instance. Kárně obviněná přitom rozhodovala v otázce, jež se jí bezprostředně dotýká, o své odměně – tedy sledovala své ekonomické zájmy. Kárný žalobce poukazuje na závěry kárného soudu vyslovené v rozhodnutí sp. zn. 14 Kse 6/2010

o povinnosti respektovat rozhodnutí soudu v rovině kasační i precedenční závaznosti. Kárnému žalobci je známo rozhodnutí sp. zn. 15 Kse 4/2012, ovšem s jeho závěry se neztotožňuje. Aniž by soud citoval nosné důvody nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/06, konstatoval, že jej nelze vztáhnout na právní úpravu po 31. 10. 2008. Kárný žalobce je přesvědčen, že nosné důvody tohoto nálezu jsou obecné a plyne z nich nezbytnost snížení odměny při dobrovolném plnění. Ostatně vycházel z něj i nález sp. zn. IV. ÚS 1181/11 vydaný ve věci kárně obviněné. Soudní exekutorka je povinna vykládat právní předpisy ústavně konformním způsobem a práva účastníků řízení mají vždy přednost před jejími soukromými zájmy. Názor kárně obviněné na nález Ústavního soudu sp. zn. 1181/11 nerespektuje jednoznačné vyjádření, že odměna měla být v daném případě snížena, a to i s přihlédnutím k deseti exekucím vedeným vůči povinnému. Kárný žalobce zdůrazňuje, že údajný právní názor kárně obviněná poprvé prezentuje až ve své obhajobě. Pokud jde o způsob vyhovění námitkám povinného, poukazuje kárný žalobce na jednoznačnost právní úpravy a na povinnost postoupit námitky jako celek exekučnímu soudu, pokud jim plně nevyhoví.

II.

Splnění předpokladů pro věcné projednání

[4] Kárný senát nejprve zkoumal, zda kárná žaloba splňuje předpoklady pro její věcné projednání.

[5] Podle § 117 odst. 3 exekučního řádu „*kárná žaloba musí být podána do 6 měsíců ode dne, kdy se kárný žalobce o kárném provinění dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy ke kárnému provinění došlo. Do šestiměsíční lhůty se nezapočítává doba, po kterou se provádějí přípravné úkony k prověření, zda ke kárnému provinění došlo, nejvýše však v délce dvou měsíců*“.

[6] Kárná žaloba byla doručena soudu dne 24. 9. 2012, a tudíž byla z hlediska subjektivní a objektivní lhůty podána včas a účinně, neboť byla podána osobou k tomu oprávněnou do šesti měsíců poté, kdy se kárný žalobce dozvěděl o kárném provinění (27. 3. 2012), a nejpozději do 3 let poté, kdy mělo ke spáchání kárného provinění dojít (31. 1. 2011 pro skutek 1 žaloby, 10. 3. 2011 pro skutek 2 žaloby a 7. 3. 2012 pro skutek 3 žaloby).

[7] Kárná žaloba tedy splňuje předpoklady pro její věcné projednání.

III.

Skutkový stav

[8] Kárný senát ze spisu Exekutorského úřadu Plzeň - město sp. zn. 106 Ex 18844/10 předloženého na CD zjistil, že usnesením Obvodního soudu pro Prahu 8 z 8. 11. 2010, č. j. 47 Exe 2304/2010 – 6, byla nařízena exekuce proti povinnému T. V. pro dluh ve výši 1 011 Kč a exekucí byla pověřena kárně obviněná.

[9] Ke skutku I. výroku rozhodnutí kárný senát z téhož spisu zjistil, že nálezem Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2012, sp. zn. IV. ÚS 1881/11, byl zrušen příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 10. 3. 2011, č. j. 106 Ex 18844/10 - 21, vydaný kárně obviněnou. Dále kárný senát zjistil, že kárně obviněná vydala dne 7. 3. 2012 nový příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 53, v němž výši odměny exekutora určila ve stejné výši (tj. 3000 Kč) jako v příkaze, který byl Ústavním soudem zrušen. V tomto novém příkaze k úhradě nákladů exekuce není zrušující nález Ústavního soudu zmíněn a v odůvodnění tohoto příkazu není ani náznak reflexe právního názoru Ústavního soudu či polemiky s ním.

[10] Ke skutku II.1. výroku rozhodnutí kárný senát z téhož spisu zjistil, že dne 31. 1. 2011 kárně obviněná vydala příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 EX 18844/10 - 14, v němž vyčíslila náklady v celkové výši 11 820 Kč, přičemž tato částka se skládá z následujících položek: odměna exekutorky ve výši 3 000 Kč, hotové výdaje ve výši 4 000 Kč, náklady oprávněného ve výši 3 420 Kč a DPH ve výši 1 400 Kč.

[11] Pokud jde o skutek II.2. výroku rozhodnutí, kárný senát z téhož spisu zjistil, že proti příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 EX 18844/10 - 14 podal povinný dne 18. 2. 2011 obsáhlé námítky, v nichž brojil proti výši nákladů oprávněného i výši nákladů exekuce (a to jak proti určení hotových výdajů, tak proti výši odměny exekutora). K těmto námitkám povinného kárně obviněná předmětný příkaz usnesením ze dne 10. 3. 2011 č. j. 106 Ex 18844/10 - 20 zrušila a v odůvodnění uvedla, že námitkám povinného vyhověla. Týž den kárně obviněná vydala nový příkaz k úhradě nákladů exekuce pod č. j. 106 Ex 18844/10 - 21, v němž ponížila hotové výdaje o 500,- Kč (z původních 4 000 Kč na 3 500 Kč), čímž došlo i ke snížení DPH z 1 400 Kč na 1 300 Kč; ostatní položky a důvody zůstaly nezměněny.

IV.

Průběh soudního jednání ze dne 3. prosince 2012

[12] Kárný žalobce rekapituloval kárnou žalobu a v detailech odkázal na svá písemná podání. U skutku II.1. opravil údaj v žalobě, neboť u příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 14 bylo mylně uvedeno, že byl vydán dne 31. 1. 2012 namísto správného data 31. 1. 2011.

[13] Obhájce kárně obviněné rovněž shrnul svá vyjádření ke kárné žalobě a obsírně reagoval na vyjádření kárného žalobce k obhajobě kárně obviněné. Zejména zdůraznil nepřipustnost kárného postihu soudního exekutora za odlišný právní názor, byť by byl tento názor posléze shledán jako nesprávný. V této souvislosti uvedl, že kárně obviněná ve všech třech příkazech k úhradě nákladů exekuce, které jsou předmětem tohoto řízení, aplikovala platnou a účinnou právní normu, jejíž znění je zcela jednoznačné, přičemž kárně obviněná interpretovala § 6 odst. 3 exekutorského tarifu zcela v souladu s jazykovým výkladem. Podle obhájce kárně obviněné předmětem aplikace práva v rozhodovací činnosti v žádném případě není nějaký právní názor, ale principiálně určitá právní norma. Tento základní postup podle něj kárně obviněná bezvýhradně dodržela, neboť v příkazech k úhradě nákladů exekuce jasně poukázala na to, kterou normu aplikuje, stručným vyjádřením obsahu té normy vyjádřila svůj právní názor na obsah této právní normy a tedy svou interpretaci těchto aplikovaných právních norem. Ohledně skutku II.1. obhájce kárně obviněné poukázal na to, že v nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/06 se řešila protiústavnost právní úpravy, a nikoliv pochybení soudního exekutora. Ohledně skutku I. konstatoval, že Ústavní soud v nálezů sp. zn. IV ÚS 1881/11 novelu exekutorského tarifu nezrušil, nýbrž pouze konstatoval, že jím posuzovaný příkaz k úhradě nákladů exekuce kárně obviněné byl protiústavní, protože povinný nebyl podle názoru Ústavního soudu dostatečně odměněn za dobrovolné plnění. Podle něj je nepřijatelné, aby Ústavní soud ve svém rozhodnutí vyjádřil jenom jakousi obecnou zásadu, aniž by uvedl, jaké důsledky z ní mají plynout s přihlédnutím k platné právní úpravě.

[14] Kárně obviněná využila svého práva ve věci nevypovídat.

[15] V závěrečné řeči kárný žalobce uvedl, že na kárné žalobě trvá, shrnul kárnou žalobu a zdůraznil, že v rámci svého vyjádření ke kárné žalobě předložil obhájce kárně obviněné naprosto jinou argumentaci, kterou označuje za právní názor, kterým se měla údajně kárně

obviněná řídit. Neozřejmil ale, proč tento názor kárně obviněná neuvedla v odůvodnění svých rozhodnutí, ve vyjádření k ústavní stížnosti, ani ve vyjádření k podnětu k výkonu dohledu.

[16] Obhájce kárně obviněné ve své závěrečné řeči shrnul své argumenty uvedené v jeho vyjádřeních a v průběhu jednání a navrhl úplné zproštění kárně obviněné. V souvislosti se skutky I. a II.1. poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2012, sp. zn. 15 Kse 4/2012, které je podle něj aplikovatelné i na jednání kárně obviněné. Ohledně skutku II.2. pak uvedl, že nepředložením námitek soudu došlo k prodlení toliko v rádech dnů a navíc vzhledem k rozporu mezi výrokem a odůvodněním musel být předmětný příkaz k úhradě nákladů exekuce zrušen jako celek tak jako tak.

V. Posouzení věci

[17] Kárný senát po projednání věci dospěl k závěru, že kárná žaloba je zčásti důvodná, přičemž kárně obviněnou uznal vinným skutky uvedenými v bodě I. výroku a naopak ji zprostil viny u skutků uvedených v bodě II. výroku, a to z následujících důvodů:

V.1. uznání viny

[18] Pokud jde o skutek I., kárně obviněná připustila, že ratio decidendi nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2012, sp. zn. IV. ÚS 1881/11, kterým byl zrušen její příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 10. 3. 2011 č. j. 106 Ex 18844/10 - 21, ve svém novém příkaze k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 53, vydaném dne 7. 3. 2012, nenásledovala. Z exekučního spisu vedeného pod sp. zn. 106 Ex 18844/10 kárný senát zjistil, že tento nový příkaz neobsahuje o zrušujícím nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2012, sp. zn. IV. ÚS 1881/11, žádnou zmínku, odůvodnění tohoto příkazu se nikterak s argumentací Ústavního soudu nevypořádává (a to ani souhlasně ani nesouhlasně) ani nepředkládá žádné „konkurující úvahy“ odůvodňující nenásledování kasačního nálezu Ústavního soudu (viz rovněž bod 9 tohoto rozhodnutí).

[19] Před kárným soudem tudíž stojí otázka, zda nerespektování rozhodnutí Ústavního soudu v *téže* věci (kasační účinky nálezu), a to bez jakéhokoli odůvodnění, představuje kárné provinění soudního exekutora. Jde tedy o diametrálně odlišnou situaci než u skutku II.1. tohoto rozhodnutí nebo u rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2012, č. j. 15 Kse 4/2012 - 84, kde bylo předmětem zkoumání nenásledování rozhodnutí Ústavního soudu v *jiných* věcech (precedenční účinky nálezu).

[20] Pro posouzení, zda jednání kárně obviněné uvedené ve skutku I. představuje kárné provinění, je nutné nejprve rozlišit kasační a precedenční účinky soudních rozhodnutí, v tomto případě rozhodnutí Ústavního soudu. Této problematice se Ústavní soud nejdetailněji věnoval ve svém nálezu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05 (*Slovenské důchody VT*), jehož relevantní část zní následovně (důraz doplněn NSS):

56. [...] Je třeba pečlivě rozeznávat povinnost respektovat ratio decidendi nálezu Ústavního soudu v dalším řízení v té samé věci (smysl kasační) a povinnost následovat ratio decidendi Ústavního soudu v jiných, ale podobných věcech (smysl precedenční). [...]

1. b) Závaznost kasační

*57. Ve svém nedávném nálezu Pl. ÚS 4/06 Ústavní soud znovu (předtím srov. např. nálezy III. ÚS 425/97, III. ÚS 686/04, Sb. n. u., svazek 10, nálezy č. 42, svazek 36, nálezy č. 45) potvrdil, že **v situaci rei iudicatae jsou požadavky plynoucí z čl. 89 odst. 2 Ústavy***

přísnější než v situaci precedentu plynoucího z rozhodování v jiných, byť podobných případech. V takové věci, následkem principu věci rozhodnuté, se neaplikuje právní věta z nálezu III. ÚS 252/04, týkající se možnosti nereflakovat výklady Ústavního soudu, pokud obecný soud přednese „konkurující úvahy“, kteroužto možnost mají obecné soudy jenom při svém prvním rozhodování ve věci, nikoliv až po nálezu Ústavního soudu rušícím jejich původní rozsudek. [...]

58. Důvod odlišného pravidla je samozřejmý. Právní spory a soudní řízení musí být někdy dokončeny a nesmí pokračovat jako věčný ping-pong mezi soudními orgány, které trvají na svém. Ústavní soud prohlásil již v nálezu III. ÚS 425/97 (Sb. n. u., svazek 10, náleze č. 42), že nebezpečí takové patové situace nebrozí, protože z ustanovení čl. 89 odst. 2 Ústavy vyplývá řešení. Pravidlo, že proti nálezu Ústavního soudu se nelze odvolat, má za následek, že nález Ústavního soudu představuje definitivní řešení ústavněprávních otázek v konkrétní věci, a proto musí být dotýčným obecným soudem věrně proveden a ústavněprávní výklad vyložený v nálezu Ústavního soudu jím musí být respektován bez ohledu na eventuální pochybnosti obecného soudu, zda je správný či fundovaný. Jak nasvědčuje doktrína formulovaná v nálezu III. ÚS 252/04 o konkurujících úvahách, Ústavní soud netvrdí, že je neomylný, ale trvá na tom, že v jednotlivých případech je konečnost sporu nepostradatelným znakem spravedlivého procesu, a proto jako orgán s posledním slovem musí být – jeho právní názor – v konkrétní věci nepodmíněně respektován. Opačný názor by odporoval samotnému principu kasacího rozhodování.

1. c) Závaznost precedenční

59. [...]

60. [...]. Ústavní soud [v nálezu III. ÚS 252/04] konstatoval, že z čl. 89 odst. 2 Ústavy v souvislosti s čl. 1 odst. 1 Ústavy plynou pro obecné soudy významné požadavky upínající se k jejich rozhodovací činnosti; dle nich „již učiněný výklad [Ústavního soudu] by měl být ... východiskem pro rozhodování následujících případů stejného druhu“. Jinými slovy, obecné soudy musí respektovat ústavněprávní výklady Ústavního soudu, tj. jím „vyložené a aplikované nosné právní pravidlo (rozhodovací důvod), o něž se výrok předmětného nálezu opíral“, jednoduše řečeno, následovat precedenty. Nesplnění těchto požadavků představuje porušení čl. 89 odst. 2 Ústavy ve spojení s čl. 1 odst. 1 Ústavy a představuje též porušení subjektivního základního práva dotýčné osoby podle čl. 36 odst. 1 Listiny, totiž práva „domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu“. [...].

61. [...].

62. Existuje několik možných postojů, které mohou obecné soudy zaujmout ve vztahu k „precedenčním“ judikátům Ústavního soudu. Lze je rozřadit za použití pojmu „reflektovat“ (srov. náleze III. ÚS 252/04); rozsudek obecného soudu buď reflektuje, nebo nereflakuje ústavněprávní výklad vyložený v nálezu Ústavního soudu. Reflektovat znamená, že obecný soud rozhodl na základě ústavních principů prohlášených Ústavním soudem v jeho nálezech a navíc je aplikoval rozumně, přičemž aplikovat rozumně neznamená ani otrocké opakování, ani bezduché kopírování názorů Ústavního soudu. „Reflektovat“ (anebo respektovat) ústavněprávní výklad Ústavního soudu znamená následovat ho ve skutkově podobných případech, anebo přednést seriózní argumenty, které vedou k závěru, že vzhledem k relevantním skutkovým rozdílům není vhodné aplikovat již vyslovený princip v tomto dalším případě.

63. Na druhé straně „nereflektovat“ (anebo nerespektovat) znamená, že obecný soud ratio decidendi nálezu Ústavního soudu jako východisko pro vlastní rozhodování neužil. Nereflektování ústavněprávních výkladů Ústavního soudu může nabývat různé podoby závislé na okolnostech případu a postoji, který obecný soud zaujme k nálezům Ústavního soudu. V nálezu III. ÚS 252/04 Ústavní soud zcela zřetelně vyslovil, že pokud nejsou přítomny zcela specifické okolnosti, představuje nereflektování ústavněprávních výkladů Ústavního soudu obecným soudem naprosto nepřijatelný postoj znamenající porušení čl. 89 odst. 2 Ústavy.

64. Nereflektovat může znamenat, že obecný soud zcela opomene nálezy Ústavního soudu a jejich odůvodnění a tím jednoduše zanedbá ústavněprávní hledisko při rozhodování ve věci, která zahrnuje ústavněprávní prvek (přestože z dosavadních nálezů Ústavního soudu jednoznačně vyplývá, že ústavní dimenzi má). [...]

65. Dalším případem uvedeného nereflektování je zmínit ratio decidendi nálezu Ústavního soudu, ale nebrat jej při rozhodování v úvahu, např. v podobě otevřeného odmítnutí jeho následování nebo v předstírání, že byl respektován, ač ve skutečnosti byl odmítnut. [...]

66. Poslední situací, kdy nálezy Ústavního soudu není reflektován, je odmítnutí obecného soudu aplikovat ústavněprávní výklad Ústavního soudu v případech obecně přípustných v nálezu III. ÚS 252/04. Tato poslední výjimka je poměrně důležitá, protože je třeba ji blíže analyzovat.

67. Byť Ústavní soud umožňuje, aby obecné soudy měly možnost (výjimečně) dojít k jiným ústavněprávním závěrům než dříve vysloveným Ústavním soudem, je namístě, aby pro takovou výjimku existoval obzvláště dobrý důvod [...].

68. [... V] nálezu III. ÚS 252/04 [...] Ústavní soud umožnil obecným soudům, aby ústavněprávní výklady nereflektovaly, ale jen s dostačujícím odůvodněním a s cílem přesvědčit Ústavní soud, aby své právní názory modifikoval.

69. [...].

70. V nálezu III. ÚS 252/04 Ústavní soud zdůraznil, že pokud obecný soud chce takto postupovat, musí být splněny některé základní požadavky. Mezi ně především patří naprostá výjimečnost ospravedlňující takový postup. Ústavní soud naznačil, které okolnosti dovolují odchytil se od dosavadní praxe; totiž dojde-li „k následnému shledání dostatečných relevantních důvodů podložených racionálními a přesvědčivějšími argumenty, ve svém souboru více konformnějšími s právním řádem jako významovým celkem a svědčícími tak pro změnu judikatury“, a za situace, kdy obecný soud přednese ústavněprávní argumentaci „přesvědčivě přinejmenším konkurující obecně platným tezím vyloženým v nálezu“. [...]

71. [...]. V nálezu III. ÚS 252/04 Ústavní soud uvedl, že „čl. 89 odst. 2 Ústavy plyne rovněž maxima zákažu svévolné interpretace nálezů Ústavního soudu“; důsledkem této maximy je další maxima, a sice že obecné soudy mohou přednést konkurující úvahy pouze v dobré víře. [...]

[21] Z výše uvedeného úryvku z nálezu Ústavního soudu ve věci „Slovenské důchody VI“ vyplývají rozdíly mezi kasačními a precedenčními účinky rozhodnutí Ústavního soudu a jejich dopad pro následnou rozhodovací činnost obecných soudů. Zejména je nutné zdůraznit, že v situaci *rei indicatae* jsou požadavky plynoucí z čl. 89 odst. 2 Ústavy přísnější než v situaci

precedentu plynoucího z rozhodování v jiných, byť podobných případech a že nález Ústavního soudu představuje definitivní řešení ústavněprávních otázek v konkrétní věci, a proto musí být dotčným obecným soudem věrně proveden a ústavněprávní výklad vyložený v nálezu Ústavního soudu jím musí být respektován bez ohledu na eventuální pochybnosti obecného soudu, zda je správný či fundovaný. Tyto závěry jsou plně aplikovatelné i na soudní exekutory – ostatně jak sama kárně obviněná ve svém vyjádření podotýká, rozhodovací činnost exekutora představuje výkon soudní moci a jeho činnost v základu odpovídá činnosti soudce v soudním řízení.

[22] Kárný senát vzal v potaz, že v České republice neplatí doktrína *stare decisis* známá ze zemí common law. Český právní řád však výslovně precedenční i kasační účinky soudním rozhodnutím přiznává [srov. mj. čl. 89 odst. 2 Ústavy ve spojení s čl. 1 odst. 1 Ústavy; § 17 odst. 1, § 78 odst. 5 a § 110 odst. 3 soudního řádu správního; § 20 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. o soudech a soudcích; § 226 odst. 1 a 243d o. s. ř.; či § 264 odst. 1 tr.ř., § 270 odst. 4 tr.ř. a § 314h tr.ř.; blíže viz Michal Bobek, Zdeněk Kühn a kolektiv. *Judikatura a právní argumentace*. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2013, v tisku, zejména kapitoly 2-3, a 5] a z toho je nutné vycházet.

[23] Kárný senát si je rovněž vědom, že Ústavní soud v nálezu „*Slovenské důchody VI*“ rozebíral rozdíly mezi kasačními a precedenčními účinky svých rozhodnutí v jiném kontextu než v souvislosti s kárným řízením o kárném provinění spočívajícím v nenásledování rozhodnutí Ústavního soudu, nicméně považuje tyto obecné principy za použitelné i v projednávaném případě. Kárný senát se dále ztotožňuje s kárně obviněnou v tom, že ne každé porušení právních předpisů představuje současně kárné provinění soudního exekutora. Tedy ne každé „nereflektování“ *ratia decidendi* nálezu Ústavního soudu představuje kárné provinění. Tak je tomu zejména u precedenčních účinků judikatury Ústavního soudu týkajících se jeho rozhodnutí v *jiných* věcech [viz skutek I.1. tohoto rozhodnutí či rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2012, č. j. 15 Kse 4/2012 - 84; ostatně i sám Ústavní soud připustil v bodech 66-71 nálezu ve věci „*Slovenské důchody VI*“, že ve výjimečných případech mohou obecné soudy (a analogicky rovněž soudní exekutoři) přednést v dobré víře své konkurující úvahy a „nereflektovat“ tak judikaturu Ústavního soudu.

[24] Kárný senát si dokáže představit i to, že ve výjimečných případech mohou obecné soudy (a potenciálně i soudní exekutoři) přednést v dobré víře své konkurující úvahy a „nereflektovat“ tak judikaturu Ústavního soudu v *téže* věci, aniž by se tím vystavili hrozbě kárného postihu. V projednávané věci však kárný senát nemusí blíže definovat tyto výjimky. Z příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 53 vydaného dne 7. 3. 2012 plyne, že kárně obviněná žádné konkurující úvahy vůči nálezu Ústavního soudu nepřednesla, svůj odklon od rozhodnutí Ústavního soudu nikterak neodůvodnila, a zvolila tak formu „nereflektování“ rozhodnutí Ústavního soudu v téže věci spočívající v úmyslném ignorování kasačního rozhodnutí (porovnej bod 64 nálezu „*Slovenské důchody VI*“). Tento postup je v rozporu s elementárními principy právního státu a je z něj rovněž jasné, že kárně obviněná nejednala v dobré víře. Svým jednáním tak kárně obviněná flagrantně porušila nejen čl. 89 odst. 2 Ústavy ve spojení s čl. 1 odst. 1 Ústavy, ale i subjektivní základní právo povinného chráněné čl. 36 odst. 1 Listiny. Polemika s kasačním nálezem Ústavního soudu a následné konkurující úvahy kárně obviněné přednesené ve vyjádření ke kárné žalobě nejsou pro účely kárného řízení relevantní, neboť nemohou zpětně „zhojit“ její postup při vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 53 ze dne 7. 3. 2012. Kárně obviněná měla kasační rozhodnutí Ústavního soudu buď následovat, nebo vznést své konkurující úvahy již v samotném příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 7. 3. 2012, (k tomu, zda a za jakých okolností by takové jednání dosahovalo intenzity kárného provinění, nepovažuje kárný senát za vhodné se abstraktně vyjadřovat). Jinak řečeno, kárně obviněná zde není postihována za nesprávný právní názor ani za odlišný právní názor, nýbrž za to, že zcela ignorovala rozhodnutí Ústavního soudu v téže věci, *aniž by vůbec přednesla svůj odlišný právní názor*

(a contrario rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010, č. j. 14 Kse 3/2010 - 48 a tam citované rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 7. 2008, sp. zn. 2 Ds 8/2008).

[25] Pokud jde o argument kárně obviněné, že o zrušujícím nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2012, sp. zn. IV. ÚS 1881/11 nelze hovořit jako o „konstantní judikatuře“, neboť se Ústavní soud v předmětném nálezu k aplikaci § 11 odst. 1 písm. a) Vyhlášky ve znění od 1. 11. 2008 (po nabytí účinnosti vyhlášky č. 330/2008 Sb.) do 29. 2. 2012 (před nabytím účinnosti vyhlášky č. 63/2012 Sb.) vyjádřil poprvé, kárný senát konstatuje, že tento argument by byl za určitých okolností akceptovatelný u rozhodnutí Ústavního soudu v *jiné* věci (tj. u precedenčního účinku judikatury Ústavního soudu), kde lze připustit jistou „kvazilegisvakanční lhůtu“, aby orgány aplikující právo mohly novou judikaturu vstřebat, resp. vyčkat, než se judikatura ustálí. V daném případě se však jednalo o kasační nálezy Ústavního soudu v *téže* věci, kde argument, že se jednalo o první rozhodnutí o nové úpravě, neobstojí.

[26] Stejně tak neobstojí argument kárně obviněné, že postupovala v souladu s „platným, účinným, nezrušeným zněním exekutorského tarifu“. Proti sobě totiž nestojí právní předpis s výkladem Ústavního soudu neukotveným v právu, nýbrž výklad Vyhlášky zastávaný kárně obviněnou stojí proti výkladu Vyhlášky zastávanému Ústavním soudem. Článek 89 odst. 2 Ústavy ve spojení s čl. 1 odst. 1 Ústavy v takovém případě jasně stanoví, že přednost má výklad zastávaný Ústavním soudem. Obdobně neobstojí ani argument kárně obviněné, že (její) jazykový výklad Vyhlášky má přednost před jinými výkladovými metodami (použitými Ústavním soudem). Text Vyhlášky nelze takto uměle oddělovat od výkladu provedeného Ústavním soudem; aplikovatelné právní pravidlo je pouze jedno. Kárně obviněná tak měla povinnost aplikovat *Vyhlášku tak, jak ji vyložil v kasačním nálezu Ústavní soud*. To však neučinila.

[27] S ohledem na tyto skutečnosti kárný senát dospěl k závěru, že kárně obviněná skutkem I. závažně porušila své povinnosti při výkonu exekuční činnosti stanovené právním předpisem, a tím spáchala kárné provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu. V této souvislosti kárný senát považuje za nutné zdůraznit, že *ratio decidendi* tohoto rozhodnutí u skutku I. je úzké, neboť se vztahuje na úmyslné (1) absolutní ignorování (2) *ratia decidendi* rozhodnutí Ústavního soudu (3) v *téže* věci. Kárný senát se zde nezabýval situacemi, kdy jedna či více z těchto tří podmínek není splněna (tj. například v situaci, kdy soudní exekutor předloží konkurující úvahy k nálezu Ústavního soudu, či když ignoruje toliko obiter dictum nálezu Ústavního soudu, či když jde o nálezy Ústavního soudu v *jiné* věci).

V.2. zproštění žaloby

[28] Pokud jde o skutek II.1. kárný senát v první řadě konstatuje, že musel vycházet ze skutečnosti, že kárně obviněné je přičítán skutek, jehož se měla dopustit v r. 2011, tedy za účinnosti Vyhlášky ve znění vyhl. č. 330/2008 Sb., která s účinností od 1. 11. 2008 v ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) změnila stávající text tak, že stanovila: „...ve výši 50% odměny podle § 6 odst. 1 a 2, jde-li o exekuci ukládající zaplacení peněžité částky.“ Teprve další novelou provedenou vyhláškou č. 63/2012 Sb. s účinností od 1. 3. 2012 byl text v § 11 opět změněn tak, že odst. 1 a 2 byl vypuštěn a odkaz byl proveden opět na celý § 6 (shodně jak tomu bylo do 31. 10. 2008). Právně relevantní období, v němž se nacházela kárně obviněná při vydávání příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 14, tak Ústavní soud v nálezech uváděných kárným žalobcem (nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/06, II. ÚS 233/09 a II. ÚS 1994/2009) neposuzoval.

[29] Před kárným senátem tedy stojí otázka, zda nenásledování judikatury Ústavního soudu vztahující se k odlišnému znění téhož právního předpisu představuje kárné provinění. K této otázce se vyjádřil jiný senát Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 25. 9. 2012, č. j. 15 Kse 4/2012 - 84. Tento senát nevidí důvod, proč se od této prejudikatury odchýlit.

[30] V rozhodnutí č. j. 15 Kse 4/2012 - 84 Nejvyšší správní soud vyslovil:

„Kárný soud nikterak nepochybně povinnost soudního exekutora reflektovat při výkonu své činnosti také judikaturu Ústavního soudu, zejména ve skutkové i právně shodných případech. Nelze však pominout, že judikatura, na kterou odkazuje i kárný žalobce se týkala skutkové období do 31. 10. 2008. Ústavní přitom sám výslovně např. v nálezu II. ÚS 233/09 poukázal na znění vyhlášky do 31. 10. 2008, jakkoli náleze vydal až dne 11. 6. 2009, tedy za účinnosti již nové právní úpravy účinné od 1. 11. 2008 na základě vyhl. č. 330/2008 Sb., kterou bylo změněno ust. § 11 odst. 1 písm. a) tak, že text: § 6 (tj. celé ustanovení § 6, který obsahoval odst. 1, 2 a 3) výslovně byl změněn na text: § 6 odst. 1 a 2 (přitom uvedené ustanovení nadále obsahovalo i odst. 3, který zůstal v nezměněné podobě a shodně stanovoval nejnižší odměnu exekutora ve výši 3.000 Kč). Zcela zjevně přitom zde již ze samotného jazykového výkladu (jebož se mimo jiné právě Ústavní soud stran původního textu v § 6 vyhlášky dovolával) vyplynula jednoznačná interpretace, ze které nebylo lze dovodit, že se dané ustanovení vztahuje i na odst. 3, tzn. na celé ust. § 6, na kteréžto argumentaci Ústavní soud mimo jiné zmiňovaná rozhodnutí založil. Obdobně též v nálezu ze dne 14. 2. 2012, sp. zn. II. ÚS 3218/10, Ústavní soud konstatoval: „(O)kolnost, že stěžovatelka splnila svou povinnost dobrovolně, byť v poslední možný okamžik před nuceným výkonem, je relevantní z hlediska ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) exekučního tarifu, ve znění do 31. října 2008. Ústavní soud se ve zmiňovaných nálezech výslovně vyjadřoval pouze k právní úpravě účinné do 31. 10. 2008, a ačkoli svá rozhodnutí vydal již za účinnosti nové právní úpravy, nikterak své závěry neformuloval obecně tak, že by je bylo lze vztáhnout i na řízení vedená po 1. 11. 2008, kdy díkce zákona byla změněna a jazykový výklad byl zcela jednoznačný.“

Lze připustit, že výklad právní úpravy do 31. 10. 2008 nebyl jednoznačný a dával důvodu k pochybnostem; za této situace bylo na místě reflektovat konstantní judikaturu Ústavního soudu, kterou byly obecné soudy, jakož i soudní exekutoři povinni respektovat.

Stát zde však poté zcela jednoznačně právní úpravu změnil a od 1. 11. 2008 byla právní úprava obsažena v § 11 odst. 1 písm. a) zcela odlišná, než z jaké vycházel Ústavní soud. Text právní normy důsledně rozlišoval mezi jednotlivými odstavci § 6, přitom explicitně uvedl pouze odst. 1 a 2, z čehož vyplynulo, že krácení odměny se netýká odstavce 3. Úpravu po účinnosti vyhl. č. 330/2008 Sb. proto nelze chápat jinak, než že zákonodárce v § 11 odst. 1 písm. a) tím, že odkazuje pouze na odst. 1 a 2 § 6 presumuje, že režim krácení odměny exekutora se neuplatní u odstavce 3, nutno tedy mít za to, že po novele vyhlášky od 1. 11. 2008 zněl příkaz zákonodárce tak, že odměna exekutora nemá být snížena pod hranici stanovenou v § 6 odst. 3, resp. že je garantována minimální odměna exekutora ve výši 3.000 Kč. Nelze konstatovat jinak, než že zákonodárce provedl novelizaci § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 330/2001 Sb. změnu oproti předchozímu stavu (zda tak vskutku učinit chtěl, je nerozhodné, neboť nejasná intence zákonodárce by nemohla založit právní povinnost soukromé osoby, nebyla-li by patřičně jednoznačným způsobem vtělena do textu zákona). Za takové situace nelze legitimně setrvat na požadavku reflexe judikatury Ústavního soudu, který nadto ve zmiňovaných nálezech výslovně poukazoval právě na právní stav do 31. 10. 2008, a to přesto, že rozhodoval již za nové právní úpravy, přitom novou právní úpravu nikterak nezmiňoval ani na ni závěry, které učinil, nevztáhl.

Je věcí zákonodárce, aby byl při legislativních změnách uvážlivý a aby do platného práva zasahoval způsobem, který bude zmenšovat, a nikoli posilovat obtíže spojené s výkladem a užitím zákona. Nelze chtít po adresátech právních norem, aby – jakkoli by takový požadavek byl v konkrétním případě z morálního hlediska třeba i oprávněný – dobrovolně státu poskytovali něco, k čemu nejsou

povinni. Úmysl zákonodárce musí být vyjádřen způsobem, který odpovídá požadavkům na určitost a jasnost právních předpisů v podmínkách právního státu. Není-li tomu tak, nelze příslušná ustanovení aplikovat k tíži soukromé osoby. Nutno nad rámec uvedeného podotknout, že požadavku předvídatelnosti práva však zákonodárce nedostal ani následně, když další novelou vyhlášky č. 330/2001 Sb., provedenou vyhl. č. 63/2012 Sb. s účinností od 1. 3. 2012 opět navrátil text § 11 odst. 1 písm. a) do znění před 1. 11. 2009. Po 1. 3. 2012 lze proto legitimně po soudním exekutorovi požadovat, aby ke zmiňovaným závěrům učiněným Ústavním soudem stran ust. § 11 cit. vyhlášky bez dalšího přiblížil a ve své činnosti je respektoval.

[...]

Nad rámec uvedeného kárný senát konstatuje, že samo ministerstvo spravedlnosti v důvodové zprávě k novelizaci vyhl. č. 330/2001 Sb., účinné od 1. 3. 2012 uvádí: „Změna § 11 odst. 1 písm. a) by měla postavit najisto, že v případě, kdy povinný splnil svoji povinnost dobrovolně, na základě výzvy zasláné soudním exekutorem, a jde-li o exekuci ukládající zaplacení peněžitě částky, náleží exekutorovi odměna ve výši 50% i z minimální částky stanovené v § 6 odst. 3 vyhlášky, tedy 1 500 Kč, a nikoli tato minimální odměna celá (3.000 Kč). Platná právní úprava v tomto obledu zejména v aplikační praxi vzbuzuje pochybnosti, protože v § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky je odkazováno pouze na § 6 odst. 1 a 2.“ Z uvedeného vyplývá, že objektivně existovala názorová nejednota.“

[31] Výše uvedené ratio decidendi rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2012, č. j. 15 Kse 4/2012 - 84, lze plně aplikovat i na skutek II.1. v projednávaném případě, neboť kárně obviněná vydala příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 14 po nabytí účinnosti vyhlášky č. 330/2008 Sb. a před nabytím účinnosti vyhlášky č. 63/2012 Sb., tj. v době, kdy se krácení odměny podle § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 330/2001 Sb. netýkalo případů uvedených v § 6 odst. 3 téže vyhlášky. Kárný senát zde zdůrazňuje, že předmětem skutku II.1. je nenásledování rozhodnutí Ústavního soudu v jiných věcech (tj. jde o precedenční účinky judikatury Ústavního soudu), a to navíc po textuální změně aplikované právní úpravy, která precedenční účinky relevantní judikatury všech soudů do značné míry eroduje. Jedná se tedy o zcela odlišnou situaci než u skutku I., kde kárný senát posuzoval nenásledování rozhodnutí Ústavního soudu v téže věci (kde jde o kasační účinky judikatury Ústavního soudu). Nelze ani přehlédnout, že právní názor zastávaný kárně žalovanou byl akceptován i exekucním soudem rozhodujícím o námitkách proti dalšímu, z tohoto hlediska shodnému, příkazu.

[32] Argumentoval-li kárný žalobce poukazem na porušení § 46 odst. 5 exekucního řádu, podle něhož byl exekutor i v rozhodné době povinen vyčíslit ve výzvě k dobrovolnému splnění „žádobu na snížené náklady exekuce“, je třeba poukázat na poznámku odkazující na Vyhlášku (tj. na Vyhlášku ve znění výše hodnoceném).

[33] Navíc je s podivem, že kárný žalobce viní kárně obviněnou z nerespektování judikatury Ústavního soudu vydáním příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 14, tedy příkazu, který následně, byť z jiných důvodů, zrušila usnesením č. j. 106 Ex 18844/10 - 20. Je sice pravdou, že týž názor vyslovila i v „nahrazujícím“ příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 21, ovšem proti tomuto příkazu kárná žaloba ve skutkovém vymezení z těchto důvodů nemíří.

[34] Lze tedy shrnout, že skutek II.1. není kárný proviněním, a kárný senát tudíž kárně obviněnou této části žaloby zprostil.

[35] U skutku II.2. kárně obviněná nepopírá, že v reakci na námitky povinného proti prvnímu příkazu na úhradu nákladů exekuce (č. j. 106 Ex 18844/10 - 14, v nichž napadal výši odměny exekutorky ve výši 3 000,- Kč, hotové výdaje určené ve výši 4 000,- Kč a náklady oprávněného určené ve výši 3 420,- Kč) tento příkaz usnesením ze dne 10. 3. 2011 č. j. 106 Ex 18844/10 - 20 zrušila s odůvodněním, že námitkám vyhověla, a týž den vydala nový příkaz k úhradě nákladů exekuce č. j. 106 Ex 18844/10 - 21, v němž ponížila hotové výdaje o 500,- Kč (včetně příslušné DPH) a ostatním námitkám povinného nevyhověla.

[36] Kárný senát zde musí posoudit otázku, zda se kárně obviněná tím, že nevyhověla námitkám povinného v plném rozsahu, a přesto rozhodla sama, aniž by tyto námitky postoupila soudu, dopustila kárného provinění. Pro tento skutek je relevantní zejména § 88 odst. 3 exekučního řádu, který stanoví, že: „*Účastník řízení může podat u exekutora proti příkazu námitky do 8 dnů od doručení. **Pokud exekutor v plném rozsahu námitkám nevyhoví, postoupí je bez zbytečného odkladu soudu** (§ 45), který o námitkách rozhodne do 15 dnů.* (důraz doplněn).

[37] Z § 88 odst. 3 exekučního řádu tak jednoznačně vyplývá zákonná povinnost soudního exekutora – pokud nehodlá v plném rozsahu námitkám vyhovět – předložit tyto námitky soudu. Žádnou výjimku z tohoto pravidla exekuční řád nepřipouští. Kárně obviněná však námitkám povinného v plném rozsahu nevyhověla, a tudíž výše uvedeným postupem porušila povinnost stanovenou zákonem. Kárný senát je však toho názoru, že toto porušení nedosahovalo intenzity *závažného* porušení právní povinnosti ve smyslu § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu. První příkaz na úhradu nákladů exekuce (č. j. 106 Ex 18844/10 - 14) totiž musel být tak jako tak zrušen jako celek, neboť obsahoval rozpor mezi odůvodněním a výrokem. Kárný senát se ztotožnil s kárně obviněnou i v tom, že prodlení způsobené nepředložením námitek soudu bylo minimální – v řádu dní. S ohledem na tyto skutečnosti kárný senát dospěl k závěru, že kárně obviněná skutkem II.2. sice porušila své povinnosti při výkonu exekuční činnosti stanovené právním předpisem, nicméně toto porušení nebylo natolik závažné, aby byla naplněna skutková podstata kárného provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

[38] Za situace, kdy ze skutkového děje neobstály skutky popsané v bodě II. výroku, nemůže obstát ani tvrzený následek celého postupu - prodlení způsobené nezákonným a obstrukčním postupem kárně obviněné.

[39] Lze tedy shrnout, že ani skutek II.2. není kárný proviněním, a kárný senát tudíž kárně obviněnou této části žaloby rovněž zprostil.

VI. Kárné opatření

[40] Kárný žalobce navrhl uložení pokuty ve výši 20 000 Kč. Obhájce kárně obviněné oproti tomu konstatoval, že ani jedním ze tří skutků kárně obviněná nespáchala kárné provinění, a tudíž požadoval kárné žaloby v plném rozsahu zprostit.

[41] Exekutorská komora ČR k dotazu kárného senátu uvedla, že od roku 2001 do 25. 6. 2009 nenabylo právní moci žádné rozhodnutí jejího kárného senátu, kterým byla kárně obviněná shledána vinnou z kárného provinění. Kárný senát dále zjistil, že proti kárně obviněné byly v minulosti podány dvě kárné žaloby k Nejvyššímu správnímu soudu, ovšem kárně trestána nebyla.

[42] Kárný senát při úvaze o kárném opatření vycházel ze skutečnosti, že kárně obviněná dosud nebyla kárně trestána. Po zvážení všech rozhodujících kritérií spoluurčujících povahu a závažnost kárného provinění, tj. významu chráněného zájmu, jímž je zájem na řádném výkonu

svěřené pravomoci soudních exekutorů, osoby kárně obviněné, a míry jejího zavinění, dospěl kárný senát k závěru, že adekvátním kárným opatřením v dané věci bude napomenutí podle § 116 odst. 3 písm. a) exekučního řádu.

[43] Kárný senát má za to, že uložené kárné opatření vystihuje všechny okolnosti případu a přispěje k vyšší motivaci kárně obviněné k řádnému výkonu funkce soudního exekutora tak, aby kárný senát v případném příštím kárném řízení nemusel uplatnit kárné opatření přísnější.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. prosince 2012

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně kárného senátu